

Міністерство освіти і науки України

**Комунальний заклад вищої освіти
«Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для самостійного вивчення дисципліни

«СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ СИСТЕМИ»

Рівень вищої освіти:
другий (магістерський)

Спеціальність:
011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма:
Освітній менеджмент у педагогічних системах

**Одеса
2022**

УДК 37.013.2

Г 20

Рекомендовано до друку
кафедрою педагогіки та освітнього менеджменту
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
(протокол № 9 від 1 червня 2022 року)

Розробник:

Гарачук Тетяна Володимирівна – кандидат педагогічних наук,
в. о. доцента КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської
обласної ради»

Рецензенти:

Ягоднікова В. В. – доктор педагогічних наук, професор,
проректор з науково-педагогічної та інноваційної діяльності КЗВО
«Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»;

Костенко Р. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту КЗВО «Одеська
академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

Гарачук Т. В. Методичні рекомендації для самостійного
вивчення дисципліни «Сучасні педагогічні системи». Умань : ВПЦ
«Візаві», 2022. 41 с.

Методичні рекомендації для самостійного вивчення навчальної
дисципліни «Сучасні педагогічні системи» пропоновано для роботи зі
здобувачами освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
ОП «Освітній менеджмент у педагогічних системах».

Розраховано для фахівців у галузі педагогіки, викладачів
закладів вищої освіти та здобувачів освіти.

УДК 37.013.2

© Гарачук Т. В., 2022

© КЗВО «Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради»

ВСТУП

Методичні рекомендації для самостійного вивчення навчальної дисципліни «Сучасні педагогічні системи» розроблено для здобувачів вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки ОП «Освітній менеджмент у педагогічних системах» з метою формування у магістрантів загальних та фахових компетентностей. Відтак, **мета** навчальної дисципліни полягає у формуванні уявлення про освіту як цілісну систему та ознайомлення здобувачів освіти з теорією та практикою розвитку сучасних педагогічних систем.

Виходячи зі згаданої мети сформульовано **завдання** дисципліни «Сучасні педагогічні системи», виконання яких передбачає:

- забезпечення розуміння цілісного процесу становлення і розвитку сучасних педагогічних систем;
- формування здатності вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- ознайомлення із закордонними та вітчизняними педагогічними системами;
- розвиток здатності проектувати та досліджувати освітні системи;
- формування у здобувачів освіти під час занять загальних та спеціальних компетентностей, необхідних для ефективної роботи педагога;
- залучення здобувачів освіти до опрацювання фахової науково-методичної літератури, яка є джерелом постійного самовдосконалення з метою підвищення рівня професійної кваліфікації.

На лекційних та практичних заняттях здобувачі освіти знайомляться із загальноприйнятими теоретичними положеннями дисципліни, новими ідеями, інноваційними підходами, новітніми прийомами тощо. На практичних заняттях магістранти можуть оволодіти теоретичними знаннями, розвинути професійно-методичні вміння та сформулювати виокремлені компетентності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук та освітнього менеджменту;

б) загальних (ЗК): здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу (ЗК-1); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК-4).

в) спеціальних (фахових, предметних) (СК): здатність проектувати і досліджувати освітні системи (СК-1); здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті (СК-4); критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань (СК-7); здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах (СК-8).

Кінцеві програмні **результати навчання**, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна (РН):

- знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень (РН 1);

- організовувати освітній процес на основі людиноцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти (РН 5);

- розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки, освітнього менеджменту та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм (РН 6);

- здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність (РН 9);

- здійснювати консультативну діяльність у сфері освітнього менеджменту, освітніх, педагогічних наук (РН 11).

У результаті вивчення дисципліни «Сучасні педагогічні системи» здобувач освіти повинен

знати: мету, завдання та структуру дисципліни; ключові поняття теми; ознаки та класифікації педагогічних систем; особливості розвитку педагогічних систем у зарубіжних країнах; алгоритми функціонування авторських педагогічних систем; специфіку діяльності учасників освітнього процесу як педагогічної системи;

уміти: організувати та розглядати освітній процес на основі сучасних підходів та досягнень; орієнтуватися в інноваційних педагогічних системах; розбиратися в інноваційних та дослідницьких освітніх проектах; працювати з пошуковою літературою та інформацією; розглядати заклад освіти як педагогічну систему.

Для заочної форми навчання з дисципліни «Сучасні педагогічні системи» передбачено 90 годин навчання, 3 кредитів, 3 змістових модулів, з яких 14 годин складають аудиторні заняття (8 годин лекцій і 6 годин семінарських/практичних занять) та 76 годин – самостійна робота.

Форма підсумкового контролю – іспит.

Загальне методичне забезпечення дисципліни «Сучасні педагогічні системи» складає: навчальна програма дисципліни, робоча програма дисципліни, силабус навчальної дисципліни, конспекти лекцій, розробки практичних/семінарських занять, глосарій до курсу, комп'ютерні презентації, допоміжний навчальний матеріал (нормативні документи, довідники, автентичні тематичні публікації у спеціалізованих періодичних виданнях, роздруковані матеріали з мережі Інтернет); тестові завдання, перелік основної, допоміжної літератури та Інтернет-джерел.

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ЗА РОЗДІЛАМИ, ТЕМАМИ І ВИДАМИ ЗАНЯТЬ

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п/с	с/р		л	п/с	с/р
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1 <i>Сучасна освіта як система і процес</i>								
Тема 1. Педагогічна система як предмет дослідження та теоретичного узагальнення					12	2		10
Тема 2. Розвиток сучасних педагогічних систем					12	2		10
<i>Разом за ЗМ 1</i>					24	4	-	20
Змістовий модуль 2 <i>Типологія сучасних педагогічних систем</i>								
Тема 3. Авторські педагогічні системи					14	2		12
Тема 4. Діяльність учасників освітнього процесу як педагогічна система					12		2	10
<i>Разом за ЗМ 2</i>					26	2	2	22

Змістовий модуль 3***Заклад освіти як сучасна педагогічна система***

Тема 5. Заклад дошкільної освіти як сучасна педагогічна система					12		2	10
Тема 6. Заклад загальної середньої освіти як педагогічна система й об'єкт управління					14	2		12
Тема 7. Заклад позашкільної освіти як педагогічна система					14		2	12
<i>Разом за ЗМ 3</i>					<i>40</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>34</i>
Усього годин					<u>90</u>	<u>8</u>	<u>6</u>	<u>76</u>

1.1. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес у закладах вищої освіти – це система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти на певному освітньому рівні відповідно до Державних стандартів освіти. Освітній процес організовується з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтований на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технологій, системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки.

Мета лекційного курсу – ввести здобувачів вищої освіти ОП «Освітній менеджмент у педагогічних системах» у наукову проблему, повідомити і розкрити основні питання дисципліни, зосередити увагу на найскладнішому матеріалі, готувати їх до подальшої самостійної роботи. Практичні/семінарські заняття з дисципліни «Сучасні педагогічні системи» призначені для поглиблення теоретичних знань, формування навичок їх практичного застосування, розвитку умінь професійної діяльності, закріплення навчальних досягнень здобувачів освіти.

1.1.1. ЛЕКЦІЇ

З метою активізації пізнавальної діяльності магістрантів на лекції рекомендується мотивувати до прослуховування лекції за конкретною темою, повідомляти її мету, яка скеровує всю пізнавальну діяльність магістрантів на лекцію та її осмислення. Рекомендується занотовувати матеріал лекції, будувати таблиці та структурно-логічні схеми прослуханого. Доцільно застосовувати проблемні питання, педагогічні ситуації, цитати відомих людей, відео фрагменти, що спонукають здобувачів освіти міркувати,

встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, висловлювати припущення, виражати власну думку та дискутувати.

1.1.2. КОНСПЕКТ

Конспектування – це особлива форма організації досліджуваного тексту, особливий вид його пред'явлення, отриманий після переробки інформації. Конспект – це основна допомога при підготовці до практичних/семінарських занять, поточного контролю, іспиту, при підготовці реферативної/магістерської роботи тощо. Конспект потрібний для того, щоб навчитися перетворювати будь-яку інформацію, надаючи їй іншого виду, типу, форми; виділити в письмовому або усному тексті найнеобхідніше і потрібне для вирішення навчальної чи наукової задачі; створити модель проблеми; спростити запам'ятовування тексту, полегшити оволодіння спеціальними термінами; накопичити інформацію для написання більш складної роботи у вигляді доповіді, виступу тощо.

При підготовці конспекту до занять варто використовувати статті з наукових та фахових видань, ксерокопії та інші друковані матеріали, які б відповідали змісту лекції. Заохочується та вітається оформлення конспектів лекцій у вигляді структурно-логічних схем, опорних таблиць, ментальних карт, кластерів, скорочених варіантів прослуханого тощо.

1.1.3. ПРАКТИЧНІ / СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Практичні/семінарські заняття надають здобувачам освіти можливість розкрити власні знання, сформулювати загальні та фахові компетентності, отримати інформацію про рівень своїх навчальних досягнень та можливостей, і за необхідності оперативно їх корегувати. Практичні/семінарські заняття потребують від магістранта відповідного рівня пізнавальної самостійності і розраховані на їхню високу пізнавальну активність.

За своєю тематикою практичні/семінарські заняття узгоджуються зі змістом лекційного курсу; належним чином

забезпечені дидактичними матеріалами та засобами навчання; відзначаються високим науково-теоретичним рівнем; виділяються інноваційною формою проведення (інтерактивне навчання, елементи тренінгових технологій, проектна діяльність, робота у групах тощо), вирізняються об'єктивністю та вимогливістю викладача щодо оцінки навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

1.1.4. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Самостійна робота планується і виконується за завданнями та під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі та систематично контролюється. Основою для самостійної роботи служить теоретичний курс лекцій та перелік отриманих магістрантами завдань. Самостійне вивчення дисципліни передбачає ґрунтовне дослідження та вивчення виокремлених проблемних питань з дисципліни, розробку проекту програми інноваційного розвитку закладу освіти, проектування власної педагогічної системи, підготовку плану-системи методичної роботи вчителя ЗЗСО тощо.

На першому лекційному занятті магістранти отримують інструкції щодо виконання, методичні вказівки та рекомендації, необхідні матеріали й перелік необхідної літератури. При цьому вказується тематика, графік роботи викладача для надання індивідуальних консультацій, терміни виконання окреслених завдань та перелік основної й додаткової літератури.

З метою заохочення роботи магістрантів вказуються переваги самостійної роботи при виставленні підсумкової оцінки. Особлива увага приділяється тим здобувачам освіти, які виявляють цікавість до творчої самостійної роботи: проводити систематичні консультації, надавати допомогу при виборі завдань, пошуку та опрацюванні літератури з теми дослідження.

1.2. МЕТОДИКА ОПРАЦЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Характер навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти у процесі опрацювання нового матеріалу визначає такі його структурні елементи: постановка й усвідомлення пізнавального завдання; сприймання навчального матеріалу; осмислення навчального матеріалу і засвоєння основної його інформації. Відповідно до цього в опрацюванні нового матеріалу виділяють такі компоненти: підготовка до вивчення нового матеріалу, вивчення нового матеріалу і первинне закріплення.

«Сучасні педагогічні системи» – це самостійна педагогічна наука пов'язана в той же час із значною кількістю інших наук і використовує виявлені ними факти і встановлені закономірності. Відтак, при вивченні цієї дисципліни доцільно користуватися не тільки теоретичним матеріалом лекційних курсів, підручниками, а й використовувати додаткову літературу з суміжних дисциплін.

Останнім часом в освітньому процесі ЗВО досить активно впроваджуються технології використання комп'ютерних програм. Комп'ютерні програми, що реалізуються за допомогою найсучасніших моделей комп'ютерів у системі Multimedia, відкривають широкі можливості для удосконалення навчання, підвищення його ефективності.

Особлива роль у самостійній роботі магістрантів нині відводиться мережі Інтернет – засобу розповсюдження інформації, середовища співпраці та спілкування людей, яка відкриває широкі можливості ефективного її використання в освіті. Мережа Інтернет є джерелом самої різноманітної інформації. Виходячи з навчальної мети це можуть бути, наприклад, освітні ресурси, яких нині є багато і в подальшому кількість їх збільшується. Пошук сайтів та конкретних тем можна здійснити за допомогою пошукових систем.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

www.president.gov.ua	Офіційне партнерство Президента України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/ukr/index.htm	Сайт Intel® у сфері освіти
https://ooiuv.odessaedu.net	КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
https://nus.org.ua/tag/learning-together/	Нова українська школа
nushub.org	Хаб Нової української школи

ПОШУКОВІ СИСТЕМИ

1. www.google.com.ua
2. www.meta.ua
3. www.bing.com
4. www.yahoo.com
5. www.baidu.com

НАУКОВІ БІБЛІОТЕКИ

http://www.library.kr.ua/libworld/elib.html	Бібліотеки в Інтернеті
http://www.nbu.gov.ua/	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
http://www.gntb.n-t.org/	Державна науково-технічна бібліотека України
http://www.book-ua.org/	Бібліотека електронних підручників
http://www.nplu.kiev.ua/	Національна парламентська бібліотека України
https://nlu.org.ua	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
http://odnb.odessa.ua	Одеська національна наукова бібліотека
https://korolenko.kharkov.com	Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
http://dnpb.gov.ua/ua/	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського
http://lukl.kyiv.ua	Публічна бібліотека Києва імені Лесі Українки

1.3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Видом підсумкового контролю дисципліни «Сучасні педагогічні системи» є іспит. Під час оцінювання враховується рівень усвідомлення та міцність засвоєння наукової інформації, вміння застосовувати набуті знання у практичній діяльності. Оцінка передбачає фіксацію результатів вимірювання за допомогою балів, які магістранти отримали впродовж вивчення дисципліни на практичних/семінарських заняттях та при виконанні завдань для самостійної роботи.

Отриманий бал об'єктивно відображає рівень навчальних досягнень здобувачів освіти та певною мірою характеризує його здібності, підготовленість, рівень оволодіння теоретичним матеріалом, загальний розвиток, ставлення до навчання тощо. Детальну інформацію про структуру навчальної дисципліни, кількість занять, теми, що виносяться на самостійне опрацювання, перелік літератури, форму контролю викладач подає на першому занятті.

При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти, враховуються також виявлені ними особистісні якості – готовність активно брати участь в обговоренні, аргументувати, дискутувати, узагальнювати, вміло аналізувати позицію опонента, знаходити головне, робити висновки тощо.

Контроль за рівнем засвоєння знань здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою методів: опитування, усна доповідь, тестування, завдання для самостійної роботи, підготовка та захист презентації, написання есе, самооцінювання та взаємооцінювання.

У випадку пропуску занять, відпрацювання пропущених занять виконується у повному обсязі згідно графіка відпрацювань або індивідуального графіка і розпочинається після виходу магістранта на заняття. Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1.3.1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ РОБІТ

Бали			Критерії оцінювання навчальних досягнень	
За національною шкалою	Шкала ЄКТС		Теоретична підготовка	Практична підготовка
			Здобувач вищої освіти	
2...5	1...100	F...A		
5	90 ... 100	A	Здобувач освіти виявляє всебічні, систематичні й глибокі знання з питань функціонування сучасних, освітніх систем; розуміє сутність педагогічних понять, явищ та процесів у педагогічних, освітніх системах, проявляє здібності у розумінні, логічному та стислому трактуванні навчального матеріалу.	Здобувач вільно орієнтується в матеріалах модулів. Здійснює аналіз наукової та педагогічної бази з педагогіки і освіти. Аналізує додаткові джерела. Активно приймає участь у дискусіях та диспутах з питань освіти. Вміє довести і обґрунтувати точку зору. Виконує всі завдання самостійно, творчо та у поданому обсязі.

4	75 ... 89	С ... В	Здобувач освіти виявив, у загальному, хороші знання навчального матеріалу з основних напрямів розвитку освітніх систем, що передбачені програмою, але допустив не серйозні помилки; засвоїв основну літературу; здатний до самостійного використання та впровадження отриманих знань у подальшій діяльності.	Завдання виконано, але без творчого підходу. Висновки та узагальнення потребують подальшого осмислення та систематизації. Здобувач освіти впевнений у власних висновках, однак, вони потребують певного уточнення. Практичні завдання виконані самостійно, однак без творчого підходу. Приймає активну участь вправах та обговореннях.
3	60 ... 74	Е ... Д	Здобувач освіти виявив основні базові знання основного навчального матеріалу, необхідні для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; здебільшого виконав	Завдання виконує типово та посередньо. Здобувач освіти невпевнений у власних висновках. Задовільно орієнтується в матеріалі дисципліни, а також у виокремлених

			завдання, передбачені програмою дисципліни; ознайомився з основною літературою; при виконанні завдань допустив помилки у відповідях на питання, однак здатний до самостійного доопрацювання програмного матеріалу.	проблемах, відповідь розкрито неповністю, присутні певні недоліки.
2	35 ... 59	FX	Здобувач освіти має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу з дисципліни; допускає значні помилки при виконанні завдань; може їх усунути лише під керівництвом викладача.	Реалізує частину завдання за підтримки викладача.
2	1 ... 34	F	Здобувач освіти взагалі не володіє навчальним матеріалом	Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги та участі викладача.

1.3.2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ (ЗА РІЗНИМИ ВИДАМИ РОБІТ)

Вид роботи	Бали	Критерії
Семінарські / практичні заняття: виконання завдань, відповіді на питання, участь у дискусіях та диспутах, обговорення проблемних питань, підготовка доповідей та розробка презентацій	0-4	Здобувач не виконує поставлені завдання або виконує неправильно, не відповідає на питання або відповідає неправильно, не бере участі у дискусіях та диспутах, не бажає обговорювати проблемні питання, не готує доповіді та презентації до заданих тем.
	5-8	Здобувач виконує поставлені завдання не в повному обсязі, з певними помилками; відповідає на питання з не досить точно, не дає повні та розгорнуті відповіді; приймає участь у дискусіях та диспутах час від часу не аргументуючи свою думку та не підкріплюючи її теоретичним матеріалом; обговорюючи проблемні питання орієнтуються у змісті дисципліни; готує доповіді та розробляє презентації з наявними помилками, недоліками та помітними хибами.

	9-10	Здобувач виконує завдання вчасно, правильно із дотриманням вимог та рекомендацій викладача; дає повні та розгорнуті відповіді на питання; систематично приймає участь у дискусіях та диспутах, де демонструє глибокі теоретичні знання та вміння користуватися ними у практичній діяльності; під час обговорення проблемних питань здатний відстоювати власну думку, розкривати суть питання, пропонувати шляхи для розв'язання; готує доповіді та розробляє презентації із дотримання відповідних правил, показує вміння працювати з літературою, інформацією, узагальнювати та виокремлювати головне.
Виконання самостійної роботи: робота з літературою та Інтернет-джерелами, розробка проекту/плану/алгоритм у дослідження, завдання порівняльного характеру.	0-4	Здобувач не виконує завдання для самостійної роботи; не демонструє вміння працювати з літературою та Інтернет-джерелами або працює з літературними джерелами не правильно, без посилань, порушує правила академічної доброчесності;

		<p>не надає розробку проекту/плану/алгоритму дослідження, розробляє проект/план/алгоритм дослідження не дотримуючись сформульованих вимог та рекомендацій викладача, не може пояснити хід та процес розробки проекту/плану/алгоритму дослідження; не виконує завдання порівняльного характеру, виконує завдання, однак немає порівняння за заданими параметрами, завдання виконано з описовим характером.</p>
	5-7	<p>Здобувач демонструє уміння та навички роботи з літературою та Інтернет-джерелами, порушує правила оформлення літературних джерел, допускає помилки у цитуванні; подає власну розробку проекту/плану/алгоритму дослідження з певними помилками чи неточностями, не дотримується послідовності розробки</p>

		<p>проекту/плану/алгоритму дослідження, етапи розробки проекту/плану/алгоритму дослідження змінено місцями; не може пояснити алгоритм розробки проекту/плану/алгоритму дослідження;</p>
	8-9	<p>Здобувач показує сформовані та розвинені уміння роботи з літературою та Інтернет-джерелами, здатний аналізувати, систематизувати та узагальнювати інформацію й подавати її аргументовано; надає розробки проекту/плану/алгоритму дослідження, дотримується вимог та рекомендацій викладача, розробку проекту/плану/алгоритму дослідження здійснює згідно алгоритму та дотримується всіх етапів, може пояснити та захистити розробку; завдання порівняльного характеру виконує чітко, уміє порівняти інформацію, знайти переваги та недоліки, здатний порівняти відомості графічним способом (побудувати структурно-</p>

		логічну схему, використати круги Ейлера, намалювати порівняльну таблицю тощо)
--	--	---

1.3.3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ІСПИТ)

Бали	Критерії
0	Здобувач не з'явився на іспит; не дає відповіді на питання білету; показує незадовільні знання, відмовляється відповідати взагалі.
1-5	Здобувач освіти в цілому не відповів на питання білету, не в змозі викласти зміст більшості питань, не орієнтується в понятійному апараті дисципліни, допускає суттєві помилки.
6-10	Здобувач, в цілому відповів на поставлені питання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
11-15	Здобувач дає правильну вичерпну відповідь на поставлені питання, при цьому показує достатні знання понятійного апарату і літературних джерел, вміє аргументувати свої думки та підтверджувати їх теоретичними відомостями.
16-20	Здобувач глибоко та всебічно розкрив зміст питань, відповів на всі додаткові питання, продемонстрував володіння теоретичним матеріалом з дисципліни та умінням застосувати теоретичні відомості на практиці, робить правильні висновки та узагальнення.

1.3.4. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Поточний та /або періодичний контроль										ПК	Сума	
1 сем	ЗМ 1		ЗМ 2			ЗМ 3					20	100
	T1	T2	T3	T4		T5		T6	T7			
	C/p	C/p	C/p	П	C/p	П	C/p	C/p	П	C/p		
	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
67 – 74	D	задовільно	
60 – 66	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

2. ЗМІСТОВІ МОДУЛІ ТА ТЕМИ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1

Сучасна освіта як система і процес

Тема 1. Педагогічна система як предмет дослідження та теоретичного узагальнення

Передумови виникнення, мета, завдання та структура навчальної дисципліни. Зв'язок з іншими науками. Аналіз ключових понять: освіта, система, системний підхід, освітня система, система освіти, педагогічна система, їх співвідношення. Ознаки педагогічних систем. Класифікації педагогічних систем.

Завдання для самостійної роботи

За допомогою літературних джерел та мережі Інтернет дослідити і дати відповідь на питання «Сприймання освіти у сучасному суспільстві».

Тема 2. Розвиток сучасних педагогічних систем

Характеристика педагогічних систем у зарубіжних країнах: Фінляндська республіка, Сполучені Штати Америки, Бразилія, Японія, Сінгапур. Особливості системи освіти України як педагогічної системи. Інноваційні педагогічні системи.

Завдання для самостійної роботи

Обрати, проаналізувати та порівняти педагогічні системи двох країн: Україна та зарубіжна країна (на вибір).

Змістовий модуль 2

Типологія сучасних педагогічних систем

Тема 3. Авторські педагогічні системи

Педагогічні системи А. Макаренка, В. Сухомлинського, О. Захаренко. Авторська школа М. Гузика. Освітня технологія «Росток». Освітня система А. Цимбалару «Світ чекає крилатих». Системні інноваційні педагогічні технології (за І. Дичківською).

Завдання для самостійної роботи

Спираючись на досвід авторських педагогічних систем, спроектувати власну педагогічну систему. Обґрунтувати її функціонування, специфіку та доцільність.

Тема 4. Діяльність учасників освітнього процесу як педагогічна система

Педагогічна діяльність учителя як педагогічна система. Педагогічний процес як система. Урок як педагогічна система. Дитячі об'єднання та організації як педагогічна система.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати план-систему методичної роботи вчителя ЗЗСО на навчальний рік.

Змістовий модуль 3

Заклад освіти як сучасна педагогічна система

Тема 5. Заклад дошкільної освіти як сучасна педагогічна система

Заклади дошкільної освіти в системі національної освіти. Типи закладів дошкільної освіти, їх функції. Освітній процес в закладі дошкільної освіти. Взаємодія сім'ї та ЗДО у вихованні дітей. Наступність у роботі ЗДО та ЗЗСО.

Завдання для самостійної роботи

За допомогою програми Power Point виготовити презентацію на тему «Система дошкільної освіти в Україні».

Тема 6. Заклад загальної середньої освіти як педагогічна система й об'єкт управління

Загальна середня освіта – основна ланка безперервної освіти. Заклад загальної середньої освіти та його внутрішня будова. Основні підсистеми та процеси в ЗЗСО. Види ЗЗСО. Режим та результати діяльності ЗЗСО. НУШ – концепція освітніх змін у початковій освіті.

Завдання для самостійної роботи

Розробити план консультативної бесіди з питань інновацій в освіті з педагогами ЗЗСО.

Тема 7. Заклад позашкільної освіти як педагогічна система

Нормативно-правове регулювання позашкільної освіти. Система та структура позашкільної освіти в Україні. Система закладів позашкільної освіти: гуртки, секції, табори, центри, клуби, культурно-освітні об'єднання, спортивні заклади освіти.

Завдання для самостійної роботи

Розробити проект програми інноваційного розвитку закладу позашкільної освіти (на вибір).

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Довести думку, що освіта є системою.
2. Розкрити сутність понять «освіта», «система», «педагогічна система», «освітня система».
3. Показати співвідношення понять «освіта», «система», «системний підхід», «педагогічна система», «освітня система».
4. Схарактеризувати мету та завдання курсу.
5. Сформулювати цілі та структуру навчальної дисципліни.
6. Розкрити роль освіти в особистісному становленні особистості.
7. Обґрунтувати сприймання освіти в сучасному суспільстві.
8. Показати зв'язок дисципліни з іншими науками.
9. Розкрити зв'язок дисципліни із педагогічними науками.
10. Сформулювати ознаки педагогічної системи.
11. Висвітлити різні класифікації педагогічних систем.
12. Схарактеризувати системні інноваційні педагогічні технології за І. Дичківською.
13. Висвітлити роботу антропософських шкіл Р Штейнера
14. Виокремити особливості педагогічного доробку С. Френе
15. Розкрити концептуальні засади педагогічної технології Ж.-О. Декролі.
16. Висвітлити концептуальні засади педагогічної технології П. Петерсона.
17. Розглянути інноваційні педагогічні системи.
18. Надати загальну характеристику педагогічних систем країн Європейського Союзу.
19. Схарактеризувати педагогічну систему Фінляндської республіки.
20. Проаналізувати сучасні педагогічні системи країн Північної Америки.
21. Відобразити педагогічну систему США.

22. Схарактеризувати педагогічні системи країн Південної Америки.
23. Відобразити педагогічну систему Японії.
24. Продемонструвати педагогічну систему Сінгапуру.
25. Виокремити особливості системи освіти України як педагогічної системи.
26. Надати загальну характеристику авторської педагогічної системи (на вибір).
27. Розкрити особливості педагогічної системи М. Монтесорі.
28. Схарактеризувати вітчизняну педагогічну систему А. Макаренка.
29. Розкрити вітчизняну педагогічну систему В. Сухомлинського.
30. Означити вітчизняну педагогічну систему О. Захаренка.
31. Охарактеризувати авторську школу М. Гузика.
32. Проаналізувати освітню технологію «Росток».
33. Виокремити особливості освітньої системи А. Цимбалару «Світ чекає крилатих».
34. Показати діяльність учителя як педагогічну систему.
35. Довести, що діяльність учня – це педагогічна система.
36. Розглянути педагогічну діяльність як педагогічну систему.
37. Висвітлити методичну роботу в школі як педагогічну систему.
38. Схарактеризувати виховну роботу в закладі освіти як педагогічну систему.
39. Довести, що урок – це педагогічна система.
40. Схарактеризувати дитячі об'єднання як педагогічну систему.
41. Надати характеристику дитячим організаціям як педагогічній системі.
42. Розглянути заклад освіти як сучасну педагогічну систему.
43. Представити нормативні документи, які регулюють діяльність закладу освіти як педагогічної системи.

44. Показати діяльність ЗДО як сучасної педагогічної системи.
45. Розкрити типи закладів освіти, їх функції.
46. Висвітлити специфіку освітнього процесу в ЗДО.
47. Охарактеризувати взаємодію сім'ї та закладу дошкільної освіти.
48. Розглянути наступність у роботі ЗДО та ЗЗСО.
49. Розкрити особливості функціонування закладу загальної середньої освіти як педагогічної системи.
50. Схарактеризувати освіту України в умовах концепції Нової Української школи.
51. Охарактеризувати процес модернізації початкової освіти як сучасної педагогічної системи.
52. Показати структуру, основні підсистеми та процес в ЗЗСО.
53. Висвітлити види ЗЗСО, режим та результати їх діяльності.
54. Довести, що заклад позашкільної освіти – це педагогічна система.
55. Описати систему та структуру позашкільної освіти в Україні.
56. Показати діяльність шкільного табору як педагогічної системи.
57. Висвітлити діяльність гуртків та секцій як сучасної педагогічної системи.
58. Схарактеризувати діяльність культурно-освітніх об'єднань як педагогічної системи.
59. Розкрити особливості діяльності спортивних закладів освіти як педагогічної системи.
60. Виокремити та проаналізувати потенціал розвитку сучасних педагогічних систем.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА

1. Анєнкова І. П., Байдан М. А., Горчакова О. А., Руссол В. М. Педагогіка. Навчальний посібник. Львів : «Новий Світ 2000», 2020. 567 с.
2. Бондар В. І., Ільченко А. М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтесорі : Навчальний посібник. Полтава : РВВ ПДАА, 2009. 252 с.
3. Василюк А., Пахоцінський Р., Яковець Н. Сучасні освітні системи: Навч. посіб. Ніжин : НДПУ, 2002. 139 с.
4. Ващенко Л. М., Жебровський Л. М. Школа Зарубіжжя: шляхи реформ. К. : 2009. 152 с.
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. 3-тє видання, виправлене. К. : Академвидав, 2015. 304 с.
6. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України / голов. ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.
7. Закон України «Про освіту» (від № 910-ІХ від 17.09.2020). URL : zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19?find=1&text=приватн#text.
8. Закон України «Про дошкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 49, ст. 25 із змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>.
9. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2020, № 31, ст. 226 із змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.
10. Закон України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 46, ст. 393 із змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>.
11. Ковальчук В. А. Освітньо-виховні системи закладів середньої освіти: навчально-методичний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 120 с.

12. Кристопчук Т. Є. Тенденції розвитку освіти в країнах Європейського союзу: порівняльний аналіз. URL : file:///C:/Users/ADMIN/Downloads/Ppog_2016_1_9.pdf.
13. Кучеренко Д. Г., Мартинюк О. В. Стратегії розвитку освітніх систем країн світу. Монографія К : ППК, ДСЗУ, 2011. 321 с.
14. Левківський М., Пащенко Д. Історія педагогіки. Центр учбової літератури, 2016. 380 с.
15. Модернізація педагогічної освіти в європейському та євроатлантичному освітньому просторі: монографія / Н. М. Авшенюк, В. О. Кудін, О. І. Огієнко. К. : Пед. думка, 2011. 232 с.
16. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
17. Норкіна О.Ф. Формування сучасного освітнього простору в Україні. URL : <https://sociology.knu.ua/sites/default/files/library/elopen/aktprob.11.125.pdf>.
18. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика : навчальний посібник / С. О. Сисоєва, Т. Є. Кристопчук. Київський університет імені Бориса Грінченка. Рівне : Овід, 2012. 352 с.
19. Педагогіка (Загальна та історія педагогіки) : навчально-методичний посібник / А. А. Тимченко. Миколаїв : СПД Румянцева, 2019. 241 с.
20. Реформування освіти в Україні: державно-управлінський аспект : навч.-наук. вид. / Н. Г. Протасова, В. І. Луговий, Ю. О. Молчанова та ін. ; за заг. ред. Н. Г. Протасової. К. ; Львів : НАДУ, 2012. 456 с.

ДОДАТКОВА

1. Биковська О. Освіта як система. Тріада «Людина-Освіта-Держава». *Рідна школа*, 2017. № 9-10 (вересень-жовтень). С. 68–73.
2. Братко М. Система освіти США: структура, традиції управління, особливості вищої освіти. *Освітологічний дискурс*, 2017,

№ 3-4 (18-19). С. 252–268. URL : file:///C:/Users/ADMIN/Downloads/osdys_2017_3-4_22.pdf.

3. Вікторів В. Г. Міжнародні моделі освітніх індикаторів якості освіти. *Мультиверсум. Філософський альманах*. К. : Центр духовної культури, 2005. № 49. URL : http://www.filosof.com.ua/Jornel/M_49/Viktorov.htm.

4. Гарачук Т. В. Модернізація початкової освіти як сучасної педагогічної системи. Scientific and pedagogical intertship «Pedagogy and psychology: productive interaction in the educational process» : Intertship proceedings, February 8 – March 19, 2021. Wloclawek, Republic of Poland : «Baltija publishing», 2021. P. 42–46.

5. Гарачук Т. В. Роль ранкової зустрічі в освітній системі Нової української школи. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2021. Випуск 36. С. 137–142.

6. Гарачук Т. В. Phenomenal Based Learning в освітньому процесі початкової школи: системний підхід. Доступність і неперервність освіти впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: збірник тез доповідей науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (Івано-Франківськ, 17 травня 2022 р.). Івано-Франківськ, 2022. С. 135–138.

7. Гарачук Т. В. Освітня система Фінляндії: виклики та можливості. Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку : Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (20 травня 2022 р.) / за заг. ред. В. В. Ягоднікової. Одеса : видавець Букаєв В. В., 2022. С. 12–16.

8. Диса О. В. Педагогічна система як основа розвитку особистісної зрілості студентів. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. Педагогічні науки. 2019. № 1 (17). С. 13–19.

9. Жижко Т. А. Педагогічна система один із чинників впровадження ідеї інтенсифікації у професійній підготовці майбутніх фахівців. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 11. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління:*

зб. наук. праць. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. Вип. 3. С. 144–151.

10. Каньковський І. Є. Генезис розвитку поняття «педагогічна система». *Проблеми інженерно-педагогічної освіти: зб. праць*. Харків : УПА, 2009. Вип. 24-25. С. 25–35.

11. Полонський В. Г. Українській освіті – європейський стандарт: входження України у світовий освітній простір. *Актуальні проблеми економіки* : наук.-екон. журнал, 2007. № 5 (71). С. 76–81.

12. Прошкін В. В. Педагогічна система як предмет наукового дослідження. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2015. Вип. 4. С. 7–12.

13. Самойленко В. М., Топузов О. М., Вішнікіна Л. П. Дидактика географії : монографія. К. : Ніка-Центр, 2013. 570 с.

14. Сподін Л. А. Нова освітня парадигма у філософському дискурсі. Збірник наукових праць «Гілея: науковий вісник». 2012. Випуск 66 (11). С. 555–561.

15. Федяєва В. Л., Сараєва О. В. Педагогічна система В. Сухомлинського. Навч.-метод. посіб. Херсон, 2006. 144 с.

ДОДАТКИ

Додаток А.

Тестові завдання з навчальної дисципліни «Сучасні педагогічні системи»

1. Початкова школа – це навчальний заклад:

- а) I-II ступеня;
- б) I ступеня;
- в) III ступеня.

2. Визначте правильне співвідношення між наведеними структурними елементами системи освіти та метою їх діяльності.

а) дошкільна освіта	А Б В Г;
б) початкова освіта	А Б В Г;
в) основна середня освіта	А Б В Г;
г) повна середня освіта	А Б В Г.

А – забезпечення загального розвитку дитини, вміння впевнено читати, знати основи арифметики; набуття первинних навичок користування книжкою та іншими джерелами інформації; формування загальних уявлень про навколишній світ, засвоєння норм загальнолюдської моралі та особистісного спілкування, основ гігієни, вироблення перших трудових навичок;

Б – забезпечення поглибленого засвоєння знань з базових дисциплін та за вибором, формування цілісних уявлень про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, громадянську позицію особистості, з'являється можливість здобуття освіти вищого рівня;

В – забезпечення фізичного, психічного здоров'я дітей, їхнього різнобічного розвитку, набуття життєвого досвіду, вироблення умінь та навичок, необхідних для подальшого навчання;

Г – завершення формування загальнонавчальних умінь і навичок, засвоєння навчального матеріалу на рівні, достатньому для подальшого навчання; формування здорового способу життя, правове й екологічне виховання; готовність до вибору подальшого профілю і здобуття освіти.

3. Які організації належать до організацій у сфері освіти?

- а) НАТО, Європейський Союз;
- б) Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Рада Європи, Європейський фонд освіти;
- в) PISA, DAAD.

4. Що входить у «формулу Нової української школи»?

- а) Педагогіка партнерства.
- б) Дитиноцентризм.
- в) Ускладнення інфраструктури освіти.
- г) Децентралізація та ефективне управління.
- д) Нове освітнє середовище.
- е) Новий зміст освіти, заснований на формуванні необхідних компетентностей та наскрізних умінь.
- ж) Диверсифікація освіти.
- з) Наскрізний процес виховання, який формує цінності.
- к) Формування професійної культури вчителя.
- л) Справедливий розподіл публічних коштів.
- м) Умотивований учитель.

5. Виділіть аспекти педагогіки партнерства між учасниками освітнього процесу?

- а) ґрунтується на принципах гуманізму і творчого підходу до розвитку особистості;
- б) нова структура української школи, яка дає змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя;
- в) подолання інертності мислення, перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

6. Дайте визначення поняття «освіта».

- а) Процес і результат навчання, виховання та розвитку особистості шляхом навчання в освітніх закладах, самонавчання, участі в культурній, трудовій, науковій діяльності;
- б) Цілісний об'єкт, який складається з елементів, що перебувають у взаємних відношеннях»; або «будь-яке складне явище, до якого входять численні елементи, котрі утворюють певну сукупність завдяки наявності між ними внутрішніх зв'язків;
- в) Цілісна єдність всіх чинників, сприяючих досягненню поставлених цілей розвитку людини.

7. Для освіти як системи характерним є:

- а) науковість, систематичність, доступність, природовідповідність;
- б) об'єктивність, суб'єктивність, цілеспрямованість;
- в) відкритість, цілепокладання, результативність, інституційність, ієрархічність, нелінійність.

8. Децентралізація та ефективне управління, що надасть школі реальну автономію у формулі Нової української школи полягає у:

- а) на центральному рівні управління визначаються стандарти освіти, за дотриманням яких слідкує Державна служба якості освіти;
- б) безпосереднє управління школами здійснюється на місцевому рівні;
- в) виховний процес є невід'ємною складовою освітнього процесу, що орієнтується на загальнолюдських цінностях.

9. Виберіть правильне визначення поняття «освітня послуга»:

- а) специфічний товар, який задовольняє потребу людини в набутті певних знань, навичок і вмінь для їх подальшого використання в професійній діяльності;
- б) процес і результат засвоєння відповідних компетентностей, формування на їх основі наукового світогляду, моральних та інших якостей особистості, розвиток їх творчих сил і здібностей;
- в) напрям у спеціальній методології науки, завданням якого є розробка методів дослідження й конструювання складних за організацією об'єктів як систем.

10. Розташуйте у правильній послідовності основні етапи створення моделі:

- а) формування моделі;
- б) використання моделі;
- в) перевірка моделі на достовірність;
- г) відновлення моделі;
- д) постановка завдання.

11. Що можна віднести до академічної свободи?

- а) свобода викладання;
- б) свобода думки;

- в) свобода дослідження;
- г) свобода навчіння (отримання знання).

12. Нове освітнє середовище у формулі Нової української школи полягає у:

- а) розширення мережі опорних шкіл дасть змогу отримати якісну освіту дітям із сільської місцевості ;
- б) безпосереднє управління школами здійснюється на місцевому рівні;
- в) впровадженні нових підходів потребує якісно нового освітнього середовища для дитини.

13. «Цілі освіти, зміст освіти, засоби й способи здобуття освіти, форми організації освітнього процесу, освітній процес, суб'єкти та об'єкти освітнього процесу, освітнє середовище, результати освіти». Це основні елементи ...

- а) освітньої моделі;
- б) освітнього процесу;
- в) закладу загальної середньої освіти.

14. Умови допустимості моделювання в освіті:

- а) системність та педагогічність;
- б) простота, доступність, ефективність;
- в) об'єктивність, науковість, допустимість;
- г) безпека застосування;
- д) етичність;
- е) законність.

15. «Право учасників освітнього процесу вирішувати питання організації та забезпечення освітнього процесу в закладі освіти, захисту їхніх прав та інтересів, організації дозвілля та оздоровлення, брати участь у громадському нагляді та в управлінні закладом освіти у межах повноважень, визначених законом та установчими документами закладу освіти». Про що йде мова?

- а) громадське самоврядування;
- б) академічна свобода закладу освіти;
- в) управління освітою на регіональному рівні.

16. Центральним галузевим органом державного управління в галузі освіти є:

- а) відділ освіти районної державної адміністрації;
- б) Міністерство освіти і науки України;
- в) центр професійного розвитку педагогів.

17. Академічна свобода – це ...:

- а) можливість вибору варіантів подій;
- б) організація, збір та обробка освітньої статистики, здійснення її аналізу та прогнозування розвитку системи освіти;
- в) самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження професійної діяльності, що здійснюється на засадах свободи слова і творчості, безперешкодного поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень, а також використання відповідних результатів.

18. Мета навчальної дисципліни «Сучасні педагогічні системи» полягає в:

- а) здатності орієнтуватися в нормативно-правових документах сучасної освіти;
- б) формуванні уявлення про освіту як цілісну систему та ознайомлення здобувачів освіти з теорією та практикою розвитку сучасних педагогічних, освітніх систем;
- в) умінні приймати неоднозначність та суперечливість світу, бачити далі стереотипів, формулювати звичні питання інакше.

19. До традиційної класифікації моделей освіти належить:

- а) модель розвивальної освіти;
- б) традиційна модель освіти;
- в) раціоналістична модель освіти;
- г) модель освіти як державно-відомчої організації;
- д) феноменологічна модель освіти;
- е) інноваційна модель освіти;
- ж) неінституціональна модель освіти.

20. Які цілі сталого розвитку (за ЮНЕСКО)?

- а) інновації та інфраструктура, скорочення нерівності, сталий розвиток міст та спільнот, боротьба із зміною клімату, збереження екосистем суші;

б) подолання бідності, подолання голоду, міцне здоров'я, якісна освіта, збереження морських екосистем;

в) чиста вода та належні санітарні умови, відновлювання енергії, гідна праця та економічне зростання, відповідальне споживання, мир та справедливість, партнерство заради стійкого розвитку.

21. У переважній більшості європейських країн початкова освіта триває:

- а) 4 роки;
- б) 3 роки;
- в) 6 років.

22. Створення й пропозиція короткотермінових навчальних програм перепідготовки й підвищення кваліфікації кадрів – це функція...

- а) вузівського етапу професійної підготовки;
- б) довузівського етапу професійної підготовки;
- в) післявузівського етапу професійної підготовки (післядипломної освіти).

23. Виберіть альтернативні державні школи:

- а) кооперативні, суспільні, акціонерні;
- б) експериментальні, авторські, приватні;
- в) суспільні, експериментальні, коледжі;
- г) коледжі, гімназії, ліцеї.

24. Зазначте рядок, у якому перелічено наукові ступені ...

- а) кандидат наук, доктор наук;
- б) старший науковий співробітник, доцент, професор;
- в) учень, студент, аспірант, докторант.

25. У навчальних закладах якого типу можна здобути в Україні професійно-технічну освіту?

- а) ліцей, колегіум;
- б) багатопрофільні університети, академії, інститути, коледжі, технікуми, педагогічні, медичні та мистецькі училища;
- в) середні професійно-технічні училища, які забезпечують підготовку кваліфікованих робітників.

26. Вузівський етап професійної підготовки передбачає навчання у...

- а) спеціалізованих класах загальноосвітніх шкіл, ліцеях;
- б) закладах вищої освіти;
- в) аспірантурі, докторантурі, курсах підвищення кваліфікації.

27. «Найбільше міжнародне дослідження, що вивчає якість освіти та оцінюється у 3 компетентностях: читацька, математична, природнича». Про що йде мова?

- а) DAAD;
- б) міжнародні освітні організації;
- в) PISA.

28. Продуктивні школи, школи «діалогу культур», імовірна освіта відносяться до ...

- а) сучасних освітніх моделей країн Азії;
- б) педагогічних систем країн Північної Америки;
- в) популярних європейських освітніх моделей.

29. Які з перелічених навчальних закладів належать до III-IV рівнів акредитації?

- а) академія;
- б) інститут;
- в) консерваторія;
- г) коледж;
- г) технікум;
- д) університет;
- е) училище.

30. У навчальних закладах якого типу можна здобути в Україні професійно-технічну освіту?

- а) ліцей, колегіум;
- б) багатопрофільні університети, академії, інститути, коледжі, технікуми, педагогічні, медичні та мистецькі училища;
- в) середні професійно-технічні училища, які забезпечують підготовку кваліфікованих робітників.

**Завдання для самоконтролю з навчальної дисципліни
«Сучасні педагогічні системи»**

1. Опрацювати список рекомендованої літератури та дати розгорнуту відповідь на питання.

Тематика питань

1. Середня освіта в Україні, сучасний стан та перспективи розвитку.

2. Нова українська школа: переваги та недоліки системи.

3. Альтернативні джерела фінансування системи освіти.

4. Освіта в країнах з високим рівнем доходів на душу населення.

5. Людський капітал як основний фактор розвитку освіти.

6. Міждисциплінарний підхід в освіті.

7. Освіта впродовж життя як необхідна передумова розвитку освіти.

8. Потенціал трансформації: необхідність змішаного навчання.

9. SMM-маркетинг як чинник профорієнтаційного вектору освіти.

10. Задачі підвищення якості освіти на сучасному етапі.

11. Сприймання освіти в сучасному суспільстві.

12. Дистанційне навчання як форма нової освітньої стратегії.

13. Soft skills – необхідна складова сучасної педагогічної системи.

14. Напрями розвитку вітчизняних педагогічних систем.

15. Виховна функція освіти на сучасному етапі.

2. Написати есе на тему (на вибір): «Наскільки добре працює система освіти в Україні?»; «Що Україна має зробити для вдосконалення своєї програми реформ?»; «Освіта як основна інвестиція у власне майбутнє».